

Smernica riaditeľa školy č. 1/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania žiakov v Spojenej škole, Tokajícka 24, Bratislava

V súlade so **Smernicou č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach**, ktorú vydalo MŠVVaŠ SR s účinnosťou od 1. septembra 2018, vydávam túto smernicu riaditeľa školy.

1. Postup v prípade zistenia šikanovania

V prípade, že sa v priestoroch školy, počas vyučovania, na školských podujatiach zistí prípad šikanovania, je každý pedagogický a nepedagogický zamestnanec povinný postupovať nasledovným spôsobom:

- 1.1. Zamestnanec, ktorý zistí prípad šikanovania informuje o tejto skutočnosti triedneho učiteľa agresora a obete, výchovného poradcu a zástupcu vedenia školy.
- 1.2. Výchovný poradca si na vyšetrenie prizve daných žiakov, zamestnanca školy, ktorý skutočnosť šikanovania oznámi a triednych učiteľov. O danom vyšetrení spíšu zápis, ktorý výchovný poradca založí k riešeným prípadom a druhé vyhotovenie triedni učitelia priložia ku katalógovým listom žiakov.
- 1.3. V zápisе popísу skutočnosť, vyjadrenia agresora a obete a navrhnu opatrenia na riešenie.
- 1.4. Výchovný poradca školy v spolupráci s triednymi učiteľmi agresora a obete si pozve na pohovor rodičov/zákonných zástupcov týchto žiakov. K pohovoru prizvú aj riaditeľa školy. Aj o tomto stretnutí spíšu zápis.
- 1.5. Po písomnom uzavretí prípadu, zvážení návrhov na opatrenia, vyjadrení agresora a obete, rodičov, riaditeľ školy rozhodne o ďalšom postupe v súlade s vnútorným poriadkom školy resp. trestným zákonom.
- 1.6. V prípade, že šikanovanie zistí žiak školy, je povinný okamžite o tejto skutočnosti informovať svojho triedneho učiteľa a v jeho neprítomnosti výchovného poradcu.
- 1.7. V nevyhnutných prípadoch agresie agresora za účelom jej zabránenia prítomný vedúci zamestnanec zavolá políciu.

2. Zásady vedenia rozhovoru s aktérmi šikanovania

2.1. Rozhovor s obetou

- a) Necháme žiaka samostatne hovoriť, citliво ho povzbudzujme, aby hovoril čo najviac
- b) Po spontánnej výpovedi sa začneme pýtať na všetky podrobnosti: čo sa stalo, kedy sa to stalo, čo kto urobil, ako správali sa ostatní
- c) Obet uistíme o jeho ochrane
- d) Môžeme žiaka požiadať, aby celý incident opísal
- e) Ak je viditeľné zranenie, upovedomíme lekára, prípadne políciu
- f) Upovedomíme rodičov
- g) Dávame pozor na falošné obvinenia

2.2. Rozhovor s agresorom

- a) Zvážime, aká je možnosť agresora usvedčiť, v prípade, že je táto možnosť malá alebo v prípade strachu obete sa sústredíme na ochranu obete
- b) Otvorene povieme o obvinení a sledujeme reakcie (chránime svedkov a obetu)
- c) Hovoríme pokojne, bez emócií
- d) Necháme samostatne hovoriť agresora, prípadne mu dáme celú situáciu napísať
- e) Kladieme jasné a presné otázky
- f) Kým prípad nie je vyriešený, žiaka neodsudzujeme
- g) Aj v prípade vyriešeného problému odsúdime čin, nie celú osobnosť (možnosť nápravy každého človeka)
- h) Informujeme o možných sankciách a ďalšom postupe

2.3. Rozhovor so svedkami

- a) Viedieme individuálne rozhovory
- b) Kladieme konkrétné otázky
- c) Volíme otvorené otázky

2.4. Rozhovor s rodičmi obete

- a) Informujeme ich o celom priebehu vyšetrovania
- b) Ubezpečíme ich o ochrane dieťaťa
- c) Snažíme sa dohodnúť na spolupráci
- d) Ak je treba, odporučíme spoluprácu s CPPPaP

2.5. Rozhovor s rodičmi agresora

- a) Oznámime rodičov o podstate činu, o priebehu vyšetrovania i o celkovom správaní sa žiaka v škole
- b) U rodičov, ktorí nemajú záujem spolupracovať a ktorí priamo a negatívne ovplyvnili správanie svojho dieťaťa, rozhovor zbytočne nepredlžujeme. Oznámime ich o možných sankciách a o ďalšom postupe
- c) Dáme im podpísť zápis
- d) Ak je treba, odporučíme spoluprácu s CPPPaP

3. Metódy riešenia šikanovania

3.1. Pri riešení šikanovania žiakov sa budú v Spojenej škole používať tieto metódy:

- a) Zaistenie ochrany obetiam
- b) Rozhovor so žiakmi, ktorí na šikanovanie upozornili, rozhovor s obetou a agresorom
- c) Nájdenie vhodných svedkov, individuálne, prípadne konfrontačné rozhovory so svedkami – nikdy **nekonfrontovať obet a agresora**
- d) Kontaktovanie rodičov žiakov
- e) Kontaktovanie CPPPaP
- f) Využitie anonymnej dotazníkovej metódy

3.2. Pri výskyti skupinového násilia voči obeti sa bude používať tento postup:

- a) Okamžitá pomoc obeti
- b) Dohoda riaditeľa školy s výchovným poradcom, triednymi učiteľmi a s ostatnými pedagogickými zamestnancami na postupe vyšetrovania
- c) Vlastné vyšetrovanie
- d) Zabránenie možnej krivej výpovede agresorov, ich izolácia bez možnosti dohodnúť sa spoločnej výpovedi
- e) Pokračujúca pomoc a podpora obete
- f) Nahlásenie prípadu polícií – rozhodne riaditeľ školy
- g) Kontaktovanie rodičov – zabezpečia triedni učitelia
- h) Kontaktovanie CPPPaP

4. Opatrenia na riešenie situácie

4.1. V prípade, že sa vyskytne prípad šikanovania, budú sa používať tieto opatrenia:

- a) Odporučiť rodičom obete vyhľadať odbornú pomoc (CPPPPaP a pod.)
- b) Odporučiť rodičom agresora vyhľadať odbornú pomoc (CPPPPaP a pod.)
- c) Výchovné opatrenia voči agresorovi
 - Napomenutie a pokarhanie triednym učiteľom
 - Pokarhanie riaditeľom školy
 - Zniženie známky zo správania
 - Podmienečné vylúčenie zo štúdia
 - Vylúčenie zo štúdia
- d) Preložiť žiaka do inej triedy

4.2. Opatrenia v mimoriadnych prípadoch

- a) Odporučenie rodičom umiestniť žiaka v na dobrovoľný pobyt do diagnostického zariadenia
- b) Oznámenie príslušnému útvaru policajnému zboru, ak došlo k závažnému prípadu šikanovania, pri ktorom je podozrenie, že bol spáchaný trestný čin.

5. Spolupráca školy s rodičmi žiakov a ďalšími inštitúciami

- a) Pri podozrení na šikanovanie žiaka sú triedni učitelia, výchovný poradca a koordinátor prevencie povinní upozorniť rodičov žiakov (agresora aj obete):
 - Aby si všímali možné príznaky šikanovania
 - Ponúknutím pomoc
- b) Pri rozhovore s rodičmi sú učitelia povinní dbať na taktný prístup a zachovanie dôvernosti informácií.
- c) Spoluprácu so špecializovanými inštitúciami zabezpečuje výchovný poradca a koordinátor prevencie.
- d) Pri podozrení, že šikanovanie naplnilo skutkovú podstatu priestupku alebo trestného činu, je riaditeľ školy povinný oznámiť túto skutočnosť príslušnému útvaru polície.

Program na elimináciu šikanovania mládeže na školský rok 2018/19

V zmysle Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach v Spojenej škole sa bude realizovať Program na elimináciu šikanovania mládeže na školský rok 2018/19, ktorý pozostáva z týchto úloh:

1. Vytvárať v škole pozitívnu klímu.
2. Pravidelne (podľa rozpisu) vykonávať dozor.
3. Úzko spolupracovať so žiakmi a ich rodičmi, informovať ich, že sú z právneho hľadiska povinní označiť aj zárodky šikanovania.
4. Priebežne monitorovať prejavy šikanovania žiakov v škole a na podujatiach organizovaných školou.
5. Informovať žiakov na začiatku školského roka so školským poriadkom, ktorého súčasťou je aj informácia o prísnom zákaze agresívne sa správať (verbálne aj fyzicky) voči spolužiakom a učiteľom.
6. Oboznámenie so školským poriadkom žiaci potvrďa svojím podpisom.
7. Na hodinách etickej výchovy formou zážitkového vyučovania riešiť modelové situácie s problematikou šikanovania, diskriminácie a rasizmu.
8. V spolupráci s políciou uskutočniť prednášky o trestnoprávnej zodpovednosti mládeže.
9. Poskytnúť učiteľom metodický materiál a základné informácie o šikanovaní (https://www.cpppapba2.sk/uploads/letak_pre_skoly_o_sikanovani.pdf,
<https://www.cpppapba2.sk/uploads/minimalizaciasikany.pdf>,
https://www.cpppapba2.sk/uploads/sikanovanie_v_skolskom_prostredi.doc,
https://www.cpppapba2.sk/uploads/Stadia_sikanovani.doc)
10. Využiť ponuku návštevy filmového alebo divadelného predstavenia so zameraním na kladné medziľudské vzťahy.
11. V rámci týždňa proti rasizmu na hodinách etickej výchovy sa formou problémového vyučovania venovať aktuálnym tématom.
12. Zamestnanci sa oboznámia s obsahom Smernice č. 36/2018 k prevencii a riešeniu šikanovania detí a žiakov v školách a školských zariadeniach, ktorú vydalo MŠVVaŠ SR.

V Bratislave 26.10.2018

RNDr. Miroslav Marušić
riaditeľ SpŠ